

INFO JA MATKADE TELLIMINE:
VAPRAMÄE-VELLAVERE-VITIPALU SIHTASUTUS
e-mail: sihtasutus@vvvs.ee
kodulehekülg: http://www.vvvs.ee
Tel. 745 5491; 525 4172
Õõbimisvõimalus:
Waide hotell 730 3606
Tartumaa Tervisespordikeskus 745 6333
Lehise Puhkemaja, tel 505 6829, 735 1407
Verevi hotell, tel 745 7084
Elva Külalistemaja, tel 730 0139

SOOVI KORRAL MATKALE KAASA:
* Õppinud matkajuht
* Piknikukorv vastavalt matkajate maitsele ja soovile

INFORMATION AND GUIDED HIKING TOURS WITH PRIOR APPOINTMENT:
VAPRAMÄE-VELLAVERE-VITIPALU FOUNDATION
e-mail: sihtasutus@vvvs.ee
Homepage: http://www.vvvs.ee
Tel. 745 5491; 525 4172
Accommodation:
Waide Motell, tel 730 3606
Tartu Health and Sport Centre, tel 745 6333
Lehise Holiday Farm, tel 505 6829, 735 1407
Verevi Motell, tel 745 7084
Elva Guest House, tel 730 0139

ON REQUEST AND WITH PRIOR NOTIFICATION:
* An experienced tour guide
* A picnic basket according to your wishes

Kordustrüki väljaandmist toetab Keskonnainvesteeringute Keskus

Fotod: Signe Lokk, Gea Järvela, Triinu Pertels
Photos: Signe Lokk, Gea Järvela, Triinu Pertels

VELLAVERE LOODUSKESKUSE MATKARAJAD
jäädvad kolme küla: Vellavere, Metsalaane ja Külaaseme maadele Tartu maakonnas, Konguta vallas.

Vellavere – see on KÜLAELU, JÄRVED JA PÄRAND-KULTUURMAASTIK. Tegemist on maastikuliselt ja reljeefilt väga huvitava paigaga, kus maapinna valdavaks kõrguseks läbitava raja piires on 70-90 meetrit üle merepinna. Maapinna kõrgematest tippudest avanevad suurepäraseid vaated ümbruskonnale. Ilusa ilma korral on nähtavad ka observatooriumi kuplid Tõraveres.

Vellavere piirkonnas on palju looduskaitsealuseid objekte, mis on kaitse alla võetud 1960-ndate aastate alguses. Nendest jäävad matkaradadele: Kullamägi, Kanahaua sulglohk, Vellavere Külajärv, Vellavere Kogrejärv ja Aru pirnipuud.

Kullamägi kuulub Vellavere otsmoreenkõrgendike hulka ning tähistab mannerjää serva asendit Elva liivikust loode pool. Nime on Kullamägi saanud aga muistendite järgi. Ühe muistendi järgi on peidetud siia rootslaste kuld. Teise järgi aga terve rahapada, mis kuuvalgetel öödel helendab. Omaette vaatamisväärtus on **Kanahaua sulglohk** – sügav termokarsti lohk, mille teke on seotud mandrijää taandumisega Elva ümbrusest. Lohk on 21 meetrit sügav. Kanahaud tekkis tõenäoliselt moreeni sisse jäänud surnud jääpanga sulamisel ja pealoleva ainese sisselangemise tagajärjel.

Muinsuskaitseobjekte jääb radadele viis: kivikalme "Ohvrimägi" ehk "Hiimägi", Asulakoht II. at. I pool, maa-alune kalmistu "Kalmakmägi", maa-alune kalmistu "Kabelimägi" ning "Kirikumägi". Huvitavateks vaatamisväärsusteks on veel Aru koolimaja, Mõõkjärv, allikas Mõõkjärve läheduses, vana taluase Karijärve lähedal ja vana kõrtsikoht Viisjaagu järve ääres.

Vellavere piirkond on väga järvederohke. Suuremad neist on 86 ha Karijärv ja 23 ha Viisjaagu järv. Vellaveres jäävad ka ilmatarga V. Želnini vaatluskohad.

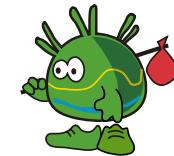
Vellavere piirkonna mitmekesine loodus pakub suurepäraseid võimalusi matkamiseks ja suusatamiseks. Matkaradade alguspunktiist saavad talvel alguse tähistatud suusarajad. Rohked järved on sobilikud kalastamiseks ja lähedusse jääv Elva jõgi kutsub veematkajaid.

Vellavere looduskeskus jääb Tartust 25 ja Elvast 5 kilomeetri kaugusele. Tähistus keskusesse algab Tartu-Valga maanteelt Vapramäelt. Matkaradade skeemi leiad Vellavere loodusmaja eest, kust saavad alguse ka matkarajad.

The hiking trails at Vellavere Nature Centre cross mainly the lands of Vellavere, Metsalaane, and Külaaseme, which are three villages at Konguta parish, Tartu County.

Vellavere – VILLAGE LIFE, LAKES, AND HEREDITARY CULTIVATED LAND. The area has an interesting landscape and ground profile - the ground rises to 70-90 metres above the sea level within the hiking trail. The hilltops offer picturesque views of the surrounding landscape. When the weather is clear, it is possible to see the domes of the Tõravere Observatory.

In the area of Vellavere there are many objects and places that have been taken under protection since the early sixties. Among these the hiking trails lead to Kullamägi ("Goldhill"), Kanahaua Closed Depression, Lake Vellavere Külajärv ("Village Lake"), Lake Vellavere Kogrejärv ("Crucian Lake") and the Aru pear-trees.

Kullamägi is one of the Vellavere terminal moraine hills and it marks the edge of the continental ice northwest of the Elva sand plains. Kullamägi ("Goldhill") has received its name from an old folk tale. According to the story, some Swedish gold has been hidden here. Another story tells that the place conceals a pot filled with gold and silver. The pot is said to be glowing in the moonlight. The Kanahaua Closed Depression, which is a sight of its own, is a deep karst hollow formed by the continental ice retreating from the Elva area. The depression is 21 metres deep. Kanahaud was most probably formed by the melting of a block of glacier ice buried by moraine and the subsequent collapse of the covering layers.

The trails lead to five of the objects under protection – Stone Mound Ohvrimägi, also called Hiimägi, a historic settlement site dating back to the beginning of the II Millennium, the underground cemetery of Kalmakmägi, Kabelimägi, and Kirikumägi. Other interesting sights to see are the Aru schoolhouse, Lake Mõõkjärv ("Sword Lake"), a spring near Mõõkjärv, a former farmstead near Karijärv, and the site of an old tavern next to the Viisjaagu Lake.

The area of Vellavere is very rich with lakes. Biggest of these are 86-hectare Lake Karijärv and 23-hectare Lake Viisjaagu. The places where the folk meteorologist V. Želnin used to observe weather are also in the area of Vellavere.

The diverse natural environment of Vellavere offers many excellent possibilities for hiking and skiing. In wintertime marked skiing tracks set off from the starting point of the hiking trails. The numerous lakes are well suited for fishing and the nearby Elva River is an attractive waterway for canoeists and boaters.

Vellavere Nature Centre is 25 km from Tartu and 5 km from Elva. The signboards leading to the Centre start from Vapramäe on the Tartu-Valga road. You will find the map of the hiking trails in front of the Vellavere Nature House (Vellavere loodusmaja) where also the hiking trails start.

VELLAVERE LOODUSKESKUSE MATKARAJAD

VELLAVERE NATURE CENTRE

VVV - elamus loodusest

MATKARAJAD:

- * Jalgsimatkarada 6,5 km
- * Vallatuste lasterada 2,5 km
- * Tervislike eluviiside matkarada (2 km)
- * Rattarada 13 km
- * Lühendatud rattarada 8 km
- * Infotahvlid
- * Puhkekohad
- * Piknikupidamiskohad
- * Telkimiskohad

Jalgsimatkarada on tähistatud puudel valge-punane-valge tähistusega, lasterada ja tervislike eluviiside matkarada aga kollase triibuga, lisaks on juhatavad viidad matkaja tähisega. Rattarada on tähistatud viitadega, lisaviidad rajal juhatavad huvitavamatesse kohtadesse. Soovitame lisaks kasutada rattaraja kaarti ja jägida radadel ohumärke.

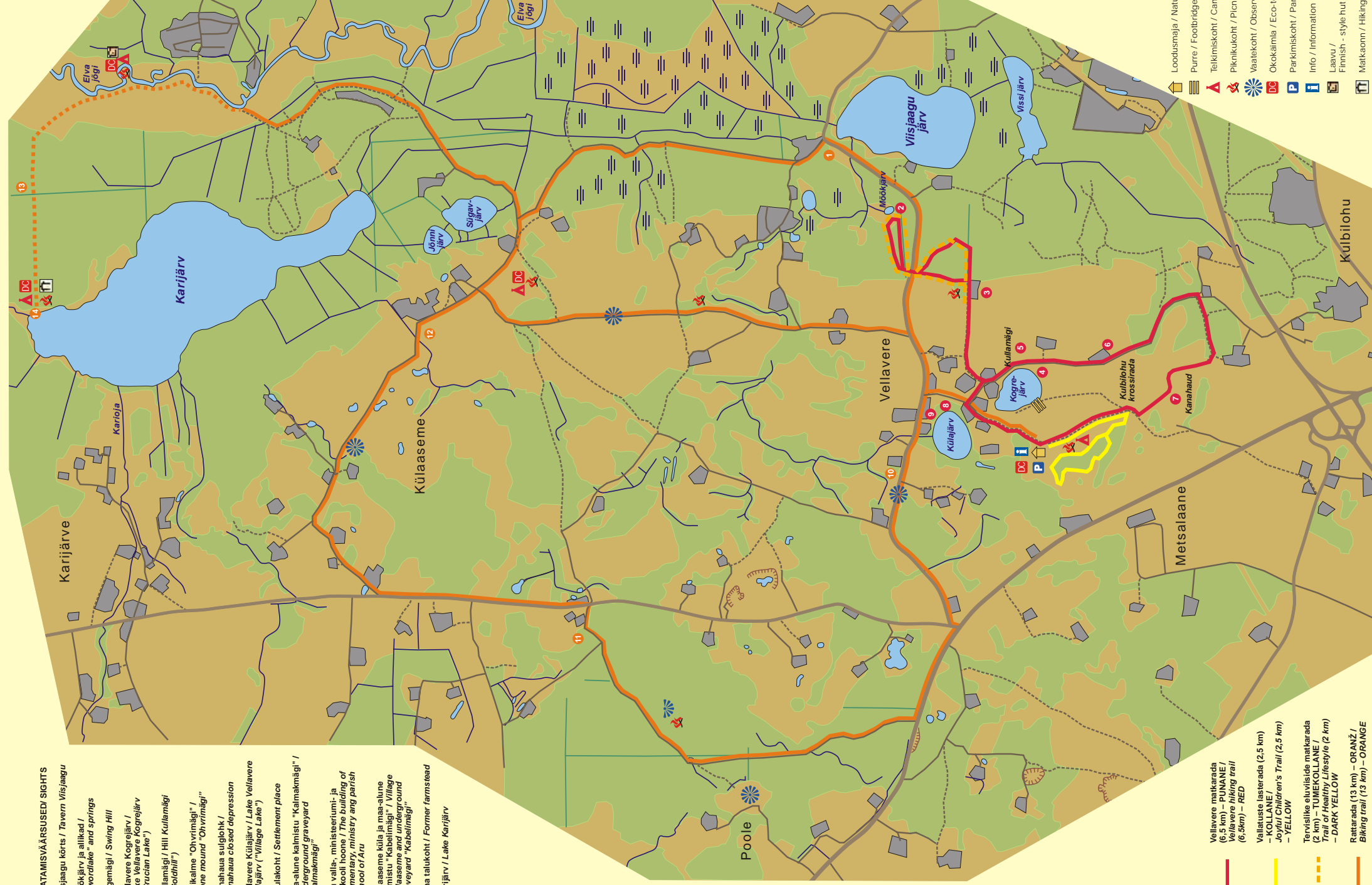
HIKING TRAILS:

- * Pedestrian trail 6,5 km
- * Joyful Children's Trail 2,5 km
- * Trail of Healthy Lifestyle 2 km
- * Biking trail 13 km
- * Shorter bicycle trail 8 km
- * Information boards
- * Resting places
- * Picnic site
- * Camping site

White-red-white marks are painted on tree trunks to indicate the pedestrian trail; the hiking trails for children and recreational walkers are marked with yellow. In addition, there are symbol-equipped signboards to guide the hikers.

VAATAMISVÄÄRSUSED/ SIGHTS

- 1 Viisjaagu körts / Tavern Viisjaagu
- 2 Mookjärv ja allikad / "Swordlake" and springs
- 3 Klõngemägi / Swing Hill
- 4 Vellavere Kogrejärv / Lake Vellavere Kogrejärv ("Crucian Lake")
- 5 Kullamägi / Hill, Kullamägi ("Godthill")
- 6 Kivikaline "Ohvrimägi" / Stone mound "Ohvrimägi"
- 7 Kanahaua süglohk / Amniraua closed depression
- 8 Vellavere Külajärv / Lake Vellavere Kälajärv ("Village Lake")
- 9 Asulakoht / Settlement place
- 10 Maa-alune kaimistu "Kaimakmägi" / Underground graveyard "Kaimakmägi"
- 11 Aru valla, ministereeriumi- ja algkooli hoone / The building of elementary, ministry and parish school of Aru
- 12 Külaaseme küla ja maa-alune kaimistu "Kabalimägi" / Village Kulaaseme and underground graveyard "Kabalimägi"
- 13 Vana talukoht / Former farmstead
- 14 Karijärv / Lake Karijärv

- Vellavere matkarada (6,5 km) – PUNANE / Joyful Children's Trail (2,5 km) – KOLLANE / Tervislike eluviiside matkarada (2 km) – TUMEKOLLANE / Biking trail (13 km) – ORANŽ / Biking trail (13 km) – ORANGE

KÜLASTAJA MEELESPEA:

- * Vellavere matkarajad kulgevad vaidavalt eramaadel, suhtu heaperemehelikult eraomandisse.
- * Vellavere küla on paljudele koduks, austa külaelanike kodurahu.
- * Telkimiseks ja piknikupidamiseks on ainult tähistatud kohad.
- * Mootorsõidukiga sõitmiseks on üldkasutatavad teed. Matkaradadele minnes jäta auto parklasse.
- * Jalgratastega sõitmiseks on teed ja tähistatud rajad.
- * Kui sa ei leia prügikasti, ole hea ja võta oma prügi kaasa.
- * Tundmatud taimed ei ole korjamiseks, sest tegu võib olla mürgise või kaitsealuse taimega.

VISITORS' REMINDER:

- * Vellavere hiking trails lie mostly on private grounds, please show respect to private property.
- * The villages of Vellavere, Metsalaane and Kulaaseme are homes for many people, please honour their privacy.
- * Camping and picnics should take place only at specially marked sites.
- * Motor vehicles should only be used on roads. When you go on a hiking trail, leave your car in a parking place.
- * Bikers may use roads or specially marked paths.
- * In case you do not find a bin for dumping waste, please take the refuse with you.
- * It is not advisable to pick unidentified plants as they might be poisonous or under nature protection.

